

Vrednotenje znanja v prenovljenih učnih načrtih in katalogih znanj

---

Saša Kregar, Lidija Srša, Amela Sambolić Beganović
Zavod RS za šolstvo

Brdo pri Kranju, 22. avgust 2024

Vsebina

1 Uvod

2 Povzetek teoretičnih podlag in poudarkov za pripravo didaktičnih priporočil

3 Usmeritve za zapis didaktičnih priporočil

3.1 Specialnodidaktična priporočila za raven opredeljene teme in skupine ciljev v učnem načrtu

4 Usmeritve za vrednotenje znanja

4.1 Usmeritve PKK za zapis (predmetno) specifičnih didaktičnih priporočil za vrednotenje znanja

5 Navodila za vnašanje didaktičnih priporočil v aplikacijo

www.zrss.si/pdf/usmeritve_didakticna_priporocila.pdf

»Kvalitetni sistem ocenjevanja naj bi vodil tudi do kvalitetnega pouka in učenja in obratno, saj niti potek, še bolj pa rezultat pouka ne morejo biti boljši od prevladujočega sistema ocenjevanja.« (Marentič Požarnik, 2000, str. 278)

Kakšne misli se vam porajajo ob tem citatu ...? (5 min)

Kateri načini ocenjevanja prevladujejo na vaši šoli? (2 min)

Ali z navedenimi načini ocenjevanja ustrezno ugotavljate doseganje najširše palete ciljev/standardov znanja? (5 min)

Kako?

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja – pogled naprej (5 min)

Posredovanje znanja, frontalni pouk, učiteljeva razlaga, enoznačni odgovori	1. Učenje in poučevanje	
Številčna/opisna ocena	2. Povratna informacija	
Posamezen dokaz (preizkus znanja, ustni odgovor)	3. Dokazi o učenju	
Nacionana primerjava rezultatov	4. Personalizacija	
Učitelj	5. Odgovornost	
Merjenje, primerjanje rezultatov, pretežno sumativno	6. Namen vrednotenja	

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja – pogled naprej

Posredovanje znanja, frontalni pouk, učiteljeva razлага, enoznačni odgovori	1. Učenje in poučevanje	
Številčna/opisna ocena	2. Povratna informacija	Sprotna kakovostna povratna informacija učitelja in učencev
Posamezen dokaz (preizkus znanja, ustni odgovor)	3. Dokazi o učenju	
Nacionalna primerjava rezultatov	4. Personalizacija	
Učitelj	5. Odgovornost	
Merjenje, primerjanje rezultatov, pretežno sumativno	6. Namen vrednotenja	

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja – pogled naprej

Posredovanje znanja, frontalni pouk, učiteljeva razlaga, enoznačni odgovori	1. Učenje in poučevanje	Aktivno učenje, samostojno/skupinsko učenje, globina, širina, trajnost znanja, glas učenca
Številčna/opisna ocena	2. Povratna informacija	Sprotna kakovostna povratna informacija učitelja in učencev
Posamezen dokaz (preizkus znanja, ustni odgovor)	3. Dokazi o učenju	Širši nabor dokazov, avtentični načini, procesno
Nacionalna primerjava rezultatov	4. Personalizacija	Individualni napredek
Učitelj	5. Odgovornost	Učenec
Merjenje, primerjanje rezultatov, pretežno sumativno	6. Namen vrednotenja	Izboljšanje znanja, spremljanje razvoja posameznega učenca, formativno spremljanje povezano s sumativnim

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja? (15 min)

Vloga učitelja pri formativnem spremeljanju

- Učitelj skozi celoten učni proces preverja učenčovo doseganje ciljev in standardov znanja ter spremišča napredek učenca.
- Na osnovi zbranih dokazov in drugih pridobljenih informacij o učenju in znanju učenca, mu učitelj podaja kakovostne povratne informacije.
- Učenec ima možnost svoje znanje (dokaze) na podlagi povratnih informacij izboljšati pred ocenjevanjem.

Vloga učenca pri formativnem spremeljanju

- Učenec upošteva povratne informacije učitelja.
- Učenec ob podpori učitelja izboljšuje svoje znanje v vseh fazah učnega procesa.
- Učenec načrtuje nadaljnje korake učenja na podlagi povratnih informacij.

Letno načrtovanje

- Učitelj v letni učni pripravi načrtuje formativno spremeljanje, preverjanje in ocenjevanje znanja.

S trditvijo se strinjam. Zapis je jasen in razumljiv.

S trditvijo se delno strinjam. Zapis bi lahko bil bolj jasen in bolj razumljiv.

S trditvijo se nikakor ne strinjam. Zapis ni jasen in ni razumljiv.

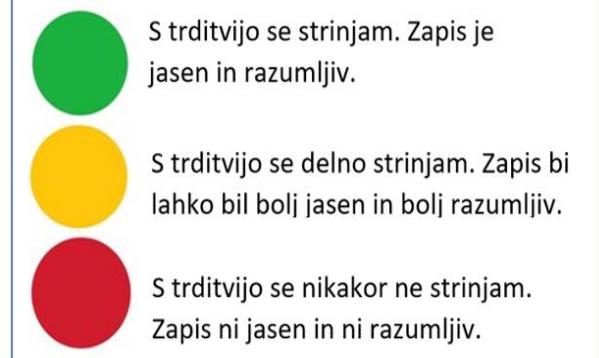
V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Preverjanje predznanja učenca

- Pred obravnavo nove teme ali skupine ciljev učitelj aktivira in ugotavlja učenčovo predznanje ter te informacije uporabi pri načrtovanju poučevanja.

Formativno spremljanje in preverjanje znanja med učnim procesom

- Učitelj ugotavlja učenčev napredek in mu podaja ustne povratne informacije, s katerimi spodbuja njegovo ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja z namenom izboljšanja znanja.
- Glede na pridobljene dokaze o uspešnosti posameznega učenca ali skupine učencev učitelj ustrezno prilagaja nadaljnji učni proces.

Ocenjevanje znanja ob zaključku učnega obdobja

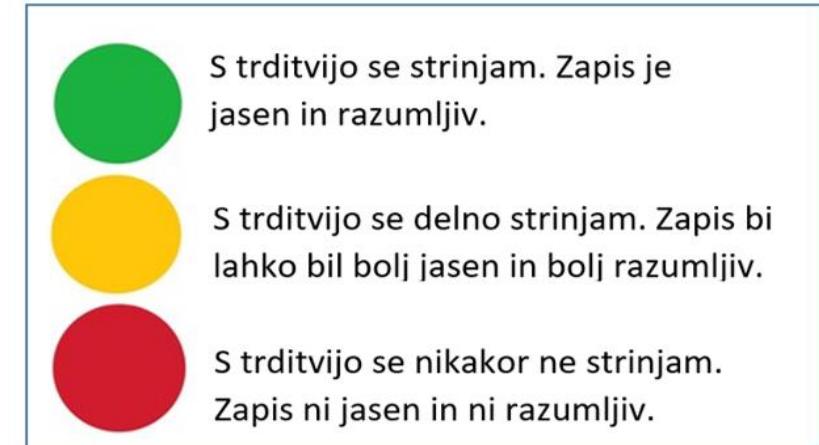
- Ob zaključenem obdobju učenja učitelj oceni usvojeno in preverjeno raven znanja, ki je določena s standardi znanja v učnem načrtu.
- Ocenjevanje se izvede opisno ali številčno na načine, ki so jih učenci spoznali v procesu učenja.

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Povratne informacije

- Povratne informacije izhajajo iz kriterijev uspešnosti, ki jih učitelj oblikuje skupaj z učenci.
- Povratne informacije so najpogosteje podane ustno.
- Povratne informacije učencu povedo, katere kriterije uspešnosti dosega ter ga spodbujajo k prepoznavanju lastnega napredka.

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Oblike in načini preverjanja in ocenjevanja

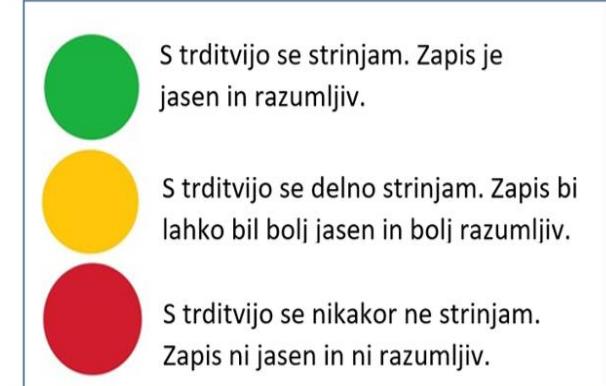
- Učitelj omogoča, da učenec izkazuje znanje na raznolike načine, s čimer zajame različne vidike znanja (vedenje, spretnosti, veštine).
- Učencu se omogoči izkazovanje znanja na vseh ravneh, vključno z uporabo znanja pri reševanju avtentičnih problemov, sklepanju, analiziranju, vrednotenju, argumentiraju ipd.
- Ko je mogoče in smiselno, lahko učenec sam izbere način izkazovanja znanja.

Kriteriji ocenjevanja

- Učitelj izpelje kriterije ocenjevanja iz standardov znanja in kriterijev uspešnosti ter jih predstavi učencem.

Opisne in številčne ocene

- Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja, se zapišejo v obliki ocene (opisne, številčne).

V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami na področju vrednotenja znanja?

Načini ocenjevanja

Učitelj ocenjuje:

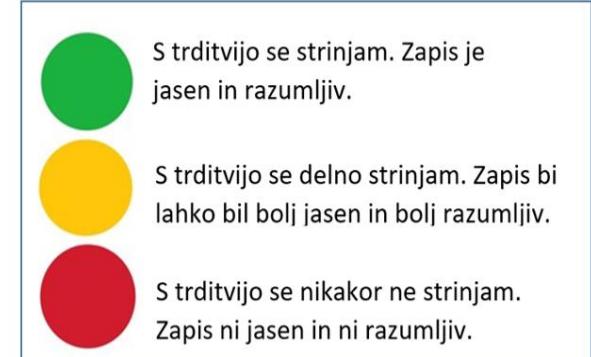
- pisne preizkuse znanja,
- druge pisne izdelke učenca (poročila, članki, referati, eseji, seminarske naloge, raziskovalne naloge idr.),
- z ustnim spraševanjem,
- likovne, tehnične, praktične nastope, multimedijijske in vizualne izdelke, ter druge za predmet specifične izdelke, ki so nastali v šoli,
- izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), na katere se je učenec pripravljal v procesu učenja.

Omejitve pri pisnih izdelkih

- Večina ocen ne sme biti pridobljena na podlagi pisnih preizkusov znanja.
- Učenec lahko piše za oceno največ dva pisna preizkusa znanja na teden in je lahko ocenjen le enkrat na dan.
- Strokovni aktiv pripravi načrt ocenjevanja znanja.

Prilagoditve za učence s posebnimi potrebami

- Za učence s posebnimi potrebami (PP), ki so usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (DSP), se upoštevajo drugačni načini ocenjevanja in prilagoditve.

Hvala za pozornost!

Kako pogosto dosežejo starši in šola samo to, da so naše glave polne znanja, o razumni sodbi in dobroti pa ni sledu.

Montaigne

